

50 kr., od maja do konca leta 3 gold. 30 kr., za tri mesce 1 gold. 30 kr., pojedini list 50 kr. Naročnino prejema knjigar Ignaci Fuks, ali pa vrednik sam gosp. Emil Čakra v Novem Sadu.

Dopisi.

Iz Topčidera v Srbii 15. aprila.*) Pri nas na Srbskem se bo tisočletnica v spomin sv. Cirilu in Metodu slavila 11. maja. Društvo srbske slovesnosti (literature) je bilo namenilo svoje članove iz vseh držav v Beligrad na ta veliki praznik povabiti in tako tisočletnico apostoloma, ki sta slovanskemu narodu izveličavno luč kristjanstva prižgala, z največjo krasoto slaviti. Ker pa nad milo Srbijo še zmiraj črni oblaki stojijo, je slavno društvo odstopilo od tega namena, samo zato, da ne bi zbog svetih reči po svetu krivičen hrup in krik postal. Dobro došel pa bo vsak, ki ga je volja se udeležiti zgodovinske svečanosti, naj pride odkodarkoli, če tudi ne povabljen, v Beligrad 11. maja. — Zdaj pa naj še nekoliko običajev srbskega naroda poslednjemu svojemu popisu dodam. Povedal sem zadnjikrat v „Novicah“, da je Srbin hvaležen človek. Ta je gotova; ako storiš Srbu dobro, te hvali brez konca in kraja rekoč: „Da te Bog živi, da Bog poživi tvoja deca, tvojo gospojo, da ti Bog poživi tvojo majko in tvojega otca, da te Bog naplati, Bog ti daj srečo in tvojim decoma (otrokom)“ itd. — Rekel sem, da Srbin svoj slavni dan, to je, dan svojega hišnega patrona z največjo dostojnostjo slavi, in da za povabilo svojim prijateljem v znamenje velikega češčenja kako lepo jabelko, pomarančo ali kako limono pošlje. Pridejo pa na ta dan k njemu tudi nepovabljeni znani in neznani ljudje; tem več jih pride, tem bolj mu je v čast in slavo, večje je njegovo veselje. Če pa kdo znancov k njemu ne pride, ga to močno žali, da pravi: „a, ni ga bilo k meni! morda misli, da mu pošljem limono“? (to je, da ga bom prosil in častil). Sploh je to, ako mu na povabilo ne prideš, da se huduje ter pravi: „Ni ga k meni; čaka in misli, da mu pošljem limono.“ — Rekel sem tudi, da je Srb pobožen, svoji veri zvest človek, in da se pri vsaki priložnosti prekriža. In res, ako daš Srbinu čašo (kozarec) vina ali rakije, kos kruha ali kar si bodi, se bo Srbin vselej Boga in tebe za prejeti dar hvaleč pobožno prekrižal, rekoč: „Hvala Bogu, hvala ti gospodine“, in z besedo „spasi Bog!“ povzije prejeti dar. Po zavžitku mu moraš: „na zdravje“ reči, drugač ga razžališ, in on si od tebe misli, da si sirov človek, ako mu ne rečeš, kadar on čašo zvrne: „na zdravje!“ On se ti pa za vošilo „na zdravje“ zopet lepo zahvaljuje in ti govori: „Hvala ti gospodine, da te Bog usliši! — Rekel sem, da Srb ima lepo navado po pozdravu izpraševati: „kako si, kako ti deca, gospoja“ itd. K temu moram še pridjati, da je Srbin izobražen človek, in da ti bo, ako ga pozdraviš in izprašuješ, kako ti deca“ itd. vselej hvaležno odgovoril in rekel: „blгодарim za pitanje (vprašanje), hvala Bogu vsi smo zdravi“, in te bo brž poprašal: „pa kako ti, kako so ti deca“ itd., in odgovori mu: „blгодарim za pitanje“; drugač si misli, da si neomikan Svaba. — Rekel sem dalje, da so Srbinu besede: „izvolite“ in „brate“ vedno v ustih; pridati moram, da Srbin tudi ženski ne govori drugač, kakor: „izvolite brate.“ Srb ženski pravi „brate“, bodi si gosposka ali kmetiška žena, „izvolite gospoje“ se k večjemu v Belemgradu sliši. Sploh je Srb priljuden človek, da mu ga para ni; za vsako dobroto se ti ponižno odkrije, ti roko poljubi, in se ti lepo zahvaljuje. Slovenski naši

kmetje si le v roke segajo; nasproti se Srbi (tudi kmetje) sploh roke podajajo, pa tudi v obraz poljubujejo in izprašavajo: „kako si, kako ti deca“ itd. — Rekel sem, da se Srbi o Božiču in o veliki noči rokujejo, poljubujejo in lepo pozdravljajo: „Kristus se je rodil, Kristus je ustal (uskres)“. Dodati moram, da je odgovor: „istina Kristus se je rodil; istina Kristus je ustal.“ Tudi Srbi imajo o veliki noči pirhe, kakor pri nas, dá! še veliko bolj; tukaj tudi gospôda gospôdo s pirhi počastuje; precej za besedo „Kristus uskres“ si podajajo pirhe, brez katerih Srb ali Srbkinja o veliki noči iz hiše ne gré; se ve, da jih na poti skoraj tolikokrat premeni, kolikor ljudi sreča, da za svoje pa druge dobí itd. Res se čudim, da Srb, ki se od svojih junaških očetov ni družega učil kakor vražjega Turčina zalezovati in napadati, puško pucati (streljati), hanžar brusiti in turške glave sekati, je vendar vrlo priljuden, zraven pa poln národne ponositosti.

Iz Celja. † — Akoravno so naše „besede“ memo drugih nekako redke, je pa vendar vsaka, tako tudi zadnja v nedeljo 26. aprila zopet bila kaj vesela. Hvala najpoprej pevcom, ki so pri vseh pesmah, kolikor je program jih imenoval, prav dobro, da izvrstno se obnašali, posebna hvala pa g. G. Tribniku, ki je A. Jaellove „Noeturné“ in svoje lastne „Variacije“, in pa teharskemu učitelju g. A. Salmhoferju, ki sta, uni na glasoviru, ta pa na goslih „Variacije, štajarske narodne pesmi za gosle spremljevalne na glasoviru“ igrala tako milo, zbudljivo in izvrstno, da sta vse radosti strmeče poslušavce očarala, ki niso dali poprej miru, da sta jih morala ponoviti. Res, skazal se je gosp. Salmhofer ta večer mojstra na goslih, da mu blizo okrog ni para. — Izmed obilo deležnikov besede ne smem posebno dveh č. gostov prezreti, ki sta oni večer besedo našo počastila, in ta dva sta č. gosp. Ribič, okrajni predstojnik vranski in naš novi celjski predstojnik č. gosp. J. Lichtenegger, kateri je s svojo ljubeznjivo priljudnostjo se vsem, ki ga še niso poznali, prikupil in med družimi presrečno napil zdravico naši čitavnici, Njih eksc. preč. grofu Strassoldo-tu, deželnemu namestniku štajarskemu, kteremu je sosebno hvalo dolžan, da je med svoje rojake v domačijo prišel, in pa kmečkemu stanu. Te zdravice vse je gosp. ravnatelj s celim veseljem društvom primerno, navdušeno in z gromovitimi slava- in živio-klici odzdravil. — Složnost in vzajemna ljubezen ste nam še vselej, tako tudi pri zadnji besedi, rodile nepopisljivega veselja, ter storile vsako „besedo“ nam nepozabljivo. Bog daj še v zanaprej tako!

Zahvala. Sprejmite ljube „Novice“ od celjskih gimnazijskih učencov presrečno „zahvalo“ in naznanite jo v njih imenu častitima rodoljuboma gospod prof. J. Macunu v Zagrebu in gosp. prof. A. Janežiču v Celovcu, unemu za lepe slovanske knjige, temu za „Cvetje“, ki sta jih naši slovenski šolski mladini poslala. Hvala Vama in slava!

Iz Celovca 1. maja. V. — „Stimmen aus Innerösterreich“ ne izhajajo več. Gosp. Einspieler je v svojih poslednjih listih oklical, da v sedanjih časnikarstvu zelo težavnih časih Leonova tiskarnica ni mogla najti ne vrednika ne založnika. In tako je nehal časnik, ki je v kratkem času si mnogo naročnikov in bravcov pridobil, čeravno so gospodu Einspielerju od več strani dohajale prošnje, naj še izdaja svoj list; al gosp. Einspieler noče ter pravi, da se bo odslej več pečal s slovenščino.

Iz Kočevja 30. apr. — u — Danes je bila volitev deželnega poslanca: radostno naznanjam, da izpolnilo se je priporočilo „Novic“ in „Naprej-a“, ker z nenavadno veliko večino glasov izvoljen je bil gosp. Luka Svetec. Prišlo je volivcov 65, med kterimi jih je 51 volilo našega občespoštovanega g. Luka Svetca; ostalih

*) Napovedana Valvazorjeva „Ehre des Herzogthums Krain“ je že prodana. Vred.

14 glasov se je razcepilo na 5 družih gospodov. Ni me volja pisati zgodovine današnjega dne; rečem le to, da volivci slovenski in nemški, navdani živega konstitucijnega duha, so kaj možato in lepo skazali zaupanje, ki ga stavijo v gosp. Svetca, in so z odkritosrčno besedo odbili vse rovarije zoper njega. Pa se bojo tudi prepričali, da so volili pravega moža. Deželni zbor kranjski po njem dobi zastopnika deželi, ki je ravno tako zvest Avstrijan kakor iskren domoljub, ravno tako pošten v srcu kakor zgovoren v besedi. In takih mož nam je treba dandanašnji.

V Kamnji na Vipavskem 1. maja. Vsem gosp. naročnikom zgodovinski povesti „Čudne poti Božje vsegamogočnosti“ itd. naznanjam, da zavolj mnogo tiskarne tvarine v tiskarnici gosp. J. B. Zajca v Gorici ni mōgla omenjena povest v rečenem času na svitlo priti. Ker se pa ravno zdaj pridno tiska, jo bodo, brž ko na svitlo pride, po pošti prejeli.

France Bunc, učenik.

Iz Loke. 10. dne t. m. na večer bomo v naši čitavnici imeli spet besedo, h kateri so prijazno povabljeni vsi udje loške čitavnice pa tudi družih čitavnic.

Iz Ljubljane. Sejm v ponedeljek je bil dober, da že dolgo ne tak; ljudi je prišlo obilo, kupčije je bilo dokaj, čeravno živinskega sejma ni bilo zavoljo kuge živinske.

— Čitavnica kranjska je te dni poslala čitavnici naši vabilo, naj bi udje njeni v ustanovljenje slovesne črne maše, ki se za rajnega Prešerna ima služiti vsako leto, darovali toliko, da se nabere kakih 200 gld. Dosihmal se je nabralo 93 gold. Nadjati se je, da v ta blagi namen bo kmali skupaj, kolikor se potrebuje.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Pretekli teden je bilo več novih c. kr. deželnih poglavarjev izvoljenih; v Trst pride Ernst baron Kellersperg, dosihmal namestnik deželnega poglavarja v Pragi, — v Linc Franc baron Spiegelfeld, dosihmal c. k. dež. poglavar v Salcburgu, — v Salcburg Ed. grof Taaffe, — v Opavo Her. baron Pillersdorf, — za Česko ni še nihče izvoljen poglavar, namestoval ga bo Rih. grof Belcredi, dosihmal c. kr. deželni poglavar šlezki. — Veliko in dolgo se je govorilo, da za šolske zadeve našega cesarstva se bode na Dunaji ustanovilo šolsko svetovavstvo; zdaj pa se zopet govori, da iz tega „svetovavstva“ ne bode nič, ampak da se bo napravilo zopet samostojno ministerstvo za nauk in bogočastje kakor je nekdaž bilo, in da minister bode gosp. žl. Levinski, ki je zdaj predstojnik odseka v državnem ministerstvu; baron Helfert prevzame vodstvo komisije za ohranjenje starih spominkov itd. — C. kr. ministerstvo denarstva je sklenilo, še tistih 40 milijonov gold. obligacij od zajema (posojila), ki je bilo leta 1860 napravljeno pa ne spečano, ampak dunajski banki izročeno, zdaj izdati. Zato je oklicalo, da 4. dne t. m. popoldne do treh naj se oglašijo tisti dnarničarji (bankirji), ki želijo proti dostojnemu poroštvu vse te obligacije prevzeti. Menda se je Rothschildova hiša za to oglasila. — Čeravno ni še oklicano, je vendar že gotovo, da erdeljski deželni zbor se začne 1. julija. — Deputacija Rumuncov erdeljskih, ki ima Njeg. Veličanstvu izročiti pismo poslednje skupščine, je že na Dunaji; škof Žaguna ji je vodja. — Hrvatoma na čast, ki so na zabavo (razveseljenje) s posebnim vozom prišli v četrtek iz Zagreba na Dunaj, so tukajšni Slovani napravili slovesno besedo v dvoranah Sperlnovih.

— Po milosti cesarjevi je bil 1. dne t. m. dr. Tkalac iz ječe izpuščen. Vsi drugi nasledki obsodbe pa mu ostanejo. — „Ost und West“ edini časnik dunajski, ki je obširneje zastopal zadeve slovanskih Avstrijanov, bode zopet začel izhajati na Dunaji. — Za praznovanje tisočletnice sv. Cirilu in Metodu na čast 5. julija t. l. se na Velehradu na Marskem delajo velike priprave; knez in veliki škof olomuški je naročil slavnemu skladatelju cerkvene muzike, Beraneku, naj prevzame vodstvo cerkvene muzike tisti dan. — Veliko hrupa je pretekli teden prizadjala novica, da je bivšega vojskovodja poljskega Langieviča avstrijska vlada iz Tišnovic na Marskem nenadoma 28. dne p. m. v trdnjavo Jozefov na Českem preselila. Izprva se ni vedilo, zakaj; zdaj se za gotovo vé, da je hotel pobegniti, pa se je to pred zvedilo po policijskem čuvaju, ktere ga je hotel podkupiti s 300 gold. — Ruska vlada je odgovorila avstrijski, francozki in angleški; željno se je pričakoval odgovor; kakošen je od besede do besede, ni še prav znano; le toliko se vé, da je miren in ni zdražil nikogar, pa tudi nič ne dovoljuje, kakor to, v česar Rusijo vežejo pogodbe, katerim bo vlada še dodala več, ako se pomirijo Poljaki; poglavna overa temu pa so spletke unanje; zato se nadja Rusija, da pripomorejo vlade, da se konec stori temu rovarstvu, ki iz unanjih dežel strup puntarski cepi domačim. To je bitstvo ruskega odgovora. Kaj pa bo zdaj dalje? — Poljski punt se, zlasti v Podolii in Volhinii, čedalje bolj krepi. Ruski general Berg je zato zahteval še 30.000 vojakov in jih bo tudi dobil, tako, da bo ruska armada pod njegovim poveljstvom blizo 120.000 vojakov štela. Še bo krvavih bojev veliko. Kakor v Galicii, ki je pod avstrijsko vlado, tako so tudi v Poznanjskem, ki je pod vlado prusko, že zasledili marsiktero sumljivo početje. — Kralj danski je sprejel za svojega sina kraljeviča Viljema krono grško; kraljevič ostane še leto in dan domá; začasno bo namestna vlada; mesca maja 1864 se bo oženil s četrto hčerjo kraljice angleške. — Turški sultan se je po dokončanem potovanji vrnil domú v Carigrad; velike priprave so narejali za slovesen sprejem; celo mesto ima razsvitljeno biti z oljenkami; al zunaj boljarjev so prebivavci večidel odgovorili, da nimajo olja, ker jim še kruha manjka za otroke svoje. — Od političnih novic prestopimo še na druge, ker nam ostaja nekoliko prostora. 3. dan t. m. se je imela v Parizu začeti pasja razstava; 12.000 frankov je določenih za najlepše pse. To bo velik dobiček za deželo! — V Kikindi je neka „zamaknjena“ Inka Milosztiva, 46 let stara ženska, ozdravljala ljudi, da jim na čelu pušča, noter pa jim daje masla in vode. Okrajna gosposka aradska je Inki ustavila dohtarstvo in jo zaprla. Mi ne potrdimo celó tega, ker mislimo, da je prav storila, ako je takim, ki so se k nji prišli zdraviti, „puščala na čelu.“ — 17. dan t. m. popoldne bo sonce mrknilo; vidilo se bo to večidel po vsi Evropi.

Listnica vredništva. Prečastitemu pisatelju „Spominov“ v 11., 12. in 13. listu letošnjih „Novic“: Tisti gospod France, ki ga prijateljsko omenujete v „Spominih“ svojih v 13. listu, nam je sporočil, naj Vaš ljubeznjivi pozdrav srčno Vam odzdravljamo v njegovem imenu, pa Vam povemo, da tudi on se s strahom še spominja tistih časov, ko je „sigismund“ kraljeval v šoli, pa se raduje zdaj, da so šli rakom žvižgat — „tisti časi, tisti dnovi!“

Kursi na Dunaji 5. maja.

5 % metaliki 77 fl. 35 kr.	Ažijo srebra 10 fl. 50 kr.
Narodno posojilo 81 fl. 35 kr.	Cekini 5 fl. 29 kr.